

GROUP PROJECT

NAME : Rini Bezbaruah (ROLL NO : 0584)

Anamika Baishya. (ROLL NO : 311)

CLASS : B.A 5th Semester

Subject : SEC Project

College : M.N.C.B.M.

ID ROLL NO : BA200443

BA200447

Received

22/2/22

Causes of School dropout among girls student
in rural area.

প্ৰাক্ষয়িকুলৰ ছোৱালীৰ মাজত আৰ্থিক
বিদ্যালয় ত্যাগ কৰণ সমূহ লিখাও

বৰ্গমানৰ শিক্ষা ব্যৱস্থা আৰ্থিক
বিদ্যালয় ত্যাগ বিস্ময়কৰক নিৰ্মূল কৰাৰ
বাবে বিভিন্ন কাৰ্যক্ৰম উচিত কৌশল
প্ৰয়োগ কৰি থকা দেখা গৈছে। কিন্তু
অধিকাৰ আইন ২০০৯ অনুসৰি সকলো
শিক্ষকে বাধ্যতামূলক আৰু বিনামূলীয়া
শিক্ষা পাব লাগে।

বৰ্গমান সমূহে বিভিন্ন
কাৰণসমূহৰ পৰা বিশেষকৈ প্ৰাক্ষয়িকুলৰ
ছোৱালী মাজত আৰ্থিক বিদ্যালয় ত্যাগ পৰিলক্ষিত
হয়। →

- (i) দৰিদ্ৰতা
- (ii) বাল্যবিবাহ
- (iii) লিংগ বৈষম্য
- (iv) কৃষকীলতা
- (v) শিক্ষা আধিক

① দৰিদ্ৰতা ০৫ - দৰিদ্ৰতা হৈছে এজন ব্যক্তিৰ মৌলিক প্ৰয়োজনতাৰ বাবে পৰ্যাপ্ত ভৌতিক সম্ৰীতি বা উগাৰ্জন নোহোৱাৰ স্থিতি। দৰিদ্ৰতাত সামাজিক, অৰ্থনৈতিক আৰু বাচনৈতিক উপাদান অন্তৰ্ভুক্ত থাকিব পাৰে। পূৰ্ণ দৰিদ্ৰতা হৈছে খাদ্য, কামোৰ আৰু আশ্ৰয়ৰ দৰে প্ৰাথমিক ব্যক্তিগত প্ৰয়োজনীয়তা পূৰণ কৰাৰ বাবে প্ৰয়োজনীয়তা উপায়ৰ সম্বন্ধ অণ্ডৰ। পূৰ্ণ দৰিদ্ৰতাৰ সংজ্ঞা ব্যক্তিজনৰ জীয়া অৰ্জান বা যুগৰ উত্তিত-সলনি নহয়।

আনহাতে, আণ্ডেক্টিক দৰিদ্ৰতা হ'ল যেতিয়া এজন ব্যক্তি য়ে অমানৰ তুলনাত একে অম্প আৰু জ্ঞানত নিম্নতম ভৱৰ জীৱন ধাৰণৰ মানদণ্ড পূৰণ কৰিব নোৱাৰে। সেয়েহে, আণ্ডেক্টিক দৰিদ্ৰতাৰ সংজ্ঞা অমান-দেহৰ পৰা আন অমান দেহলৈ বা অমান-সামাজিক পৰা আন অমানলৈ সূচক-হয়।

বহুতো চৰকাৰ আৰু বেচৰকাৰী সংগঠনে পৰ্যাপ্ত উগাৰ্জন কৰিবলৈ অক্ষম-লোকসকলক মৌলিক প্ৰয়োজনীয়তা পূৰণ কৰি দৰিদ্ৰতা আঁহ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰে। দুৰ্নীতি, কৰ পৰিশৰ, অমান আৰু অমানৰ-চৰ্ত-প্ৰাচ্য-সেৱা আৰু-মৌলিক-সেৱাদাৰীসকলৰ-সুগণ্ড-নিৰ্গমন-আদিৰ ফলত এনে-সেৱা পূৰণ কৰাৰ চৰকাৰৰ প্ৰচেষ্টা-বাৰ্য-সম্পূ-হব পাৰে। মৌলিক প্ৰয়োজনীয়তা অধিক সুলভ-কৰাৰ বাবে উগাৰ্জন বৃদ্ধি কৰাৰ স্বপনীতিত-সাৰ্বাষনতে-সামাজিক-কল্যাণ, অৰ্থনৈতিক-স্বপনীতি আৰু-বিভিন্ন-সেৱা-পূৰণ-অন্তৰ্ভুক্ত-হাকে। আনহাতে, স্বৰ্ব্য-আম-দেহ-সমূহৰ-আটা-ই-তকৈ-দৰিদ্ৰ-নাগৰিক-সকলে-তেওঁলোকৰ-দেহৰ-বৰ্ধিত-সমূহৰ-পৰ্যাপ্ত-অক্ষ-লভ-কৰাত-ঘমেই-পৰিগানে-ব্যৰ্থ-হৈছে।

(ii) বাল্য বিবাহ $\rightarrow$ ভারতীয় আইন অনুসৰি বাল্য বিবাহ হৈছে ১৮ বছৰতকৈ তলৰ বয়সৰ ছোৱালী আৰু ২২ বছৰতকৈ তলৰ বয়সৰ লৰাৰ বিবাহ। দুৰ্বল আৰ্থ-সামাজিক অৱস্থাৰ কাৰণে অধিকাংশ কম বয়সীয়া ছোৱালী বাল্য বিবাহ পাশত আৱদ্ধ হবলগীয়া হৈছে।

বাল্য বিবাহ এক প্ৰকাৰ সমাজৰ ব্যৰ্থ বুলি কলেও অত্যন্তি কষ্ট নহব। বাল্য বিবাহ কোনো আঁঠু নিৰ্দিষ্ট জনগোষ্ঠী বা সম্প্ৰদায়ৰ মাজত সীমাবদ্ধতা হৈ ৰোৱা নাই। অলপ ভালকৈ দুটি নিষ্ক্ৰম কৰিলে দেখা যাব যে কেৱল অসমৰ ডিব্ৰুগড়, চৰ-চাপৰিৰ মুছলিম সকল ছাড়াহে জনজাতি, চাওতাল, বড়ো, ঝাড়া সকলেও এই বাল্য বিবাহ চলি আছে। তুলনামূলকভাৱে চৰচাপৰি, চাওতাল আৰু চাহজেনজাতি সকলৰ মাজত ইয়াৰ প্ৰায় উদ্বেগজনক বেছি দেখিবলৈ পোৱা যায়। কিন্তু আন্ধা দেখিবলৈ পাইছে অসমত একাংশত বাল্য বিবাহক লৈ স্বাভাৱিকভাৱে পৰা ব্যক্তিগত মুনামস লাভৰো অৱগ্ৰহণ চেষ্টা চলোৱাৰ পৰা বিৰত থকা নাই। যাৰ ফলত ইয়াৰ নচুৱাইছে আৰু ব্যৱস্থা কৰিছে। প্ৰকৃত অৰ্থত কোনো মনস্থি আন্তৰিকতাৰে কোৱাও নাই বা আঁঠুই অংশ নাই এই সাময়িক দুৰ কৰিবলৈ আন্ধা বহু ক্ষেত্ৰত দেখিছে শিল্প সম্বন্ধত বিভিন্ন ধৰণে বাল্য বিবাহক ব্যৱস্থাপন কৰিবলৈ পৰিণত হোৱা কথাবোৰ। আজিও

এটা চান্দে বাল্য বিবাহ দূৰ কৰাৰ চেষ্টাত
গোত-গৈছে আন এটা চান্দে এক বঁৰি-ৰাখিবলৈ
পৰোক্ষভাৱে চেষ্টা অব্যাহত ৰাখিছে ।

১৯২৯ চনত-

ভাৰতীয় আইনৰ অধীনত ভাৰতত বাল্য বিবাহ
নিষিদ্ধ কৰা হয় । সি যি নহওক, ব্ৰিটিছ
ইণ্ডিয়ান আইনৰ অধীনত বিবাহৰ নিয়ম
অনুযায়ী ছোৱালীৰ ন্যূনতম বয়স ১৫ আৰু
লৰাৰ ন্যূনতম বয়স ১৮ হোৱা উচিত আছিল
অৱশ্যে ব্ৰিটিছ ভাৰতত মুছলমান সংগঠন
সমূহে কৰা প্ৰতিবাদৰ ফলস্বৰূপে ১৯৩৭
চনত শ্ৰীমদ আইন গৃহীত কৰা হয় । এই
আইনমতে ছোৱালীৰ অভিভাৱকৰ অনুমতি
হাৰিলে বাল্য বিবাহ সম্বন্ধ কৰিব পৰা যাব ।
ভাৰত অধীন আৰু ১৯৫০ চনৰ ভাৰতীয় সংবিধান
ভাৰতীয় নাগৰিকৰ হিত কৰাৰ পাছত বাল্য
বিবাহ আইনখন বন্ধ কৰাৰ সংকল্প কৰা হয় ।
১৯৭৮ চনৰ পৰা বিবাহৰ ন্যূনতম আইনগত
বয়স মহিলাৰ ক্ষেত্ৰত ১৮ আৰু পুৰুষৰ
ক্ষেত্ৰত ২১ কৰা হয় । কিন্তু একাৰ ফোলা
বালক অথবা বালিকাৰ বাল্য বিবাহ সম্বন্ধ
হোৱাৰ পাছক ইয়াক আইনৰ আওলাত
গোচৰ দিব পৰা নাযাব যদিও অভিভাৱক

তেওঁলোকৰ আশুভিৰ বাবে দায়ী বুলি ধৰা হয় ।

-গাৰত কিছু সংখ্যক ৰাজ্যত পলমকৈ

বিবাহ পাশ্চাত আৰু হবলৈ লৰা-ছোৱালীক
উৎসাহিত কৰাৰ পৰিকল্পনা হওত লোৱা হৈছে ।
উদাহৰণ স্বৰূপে, ১৯৯৪ চনত পৰিষ্কাৰ ৰাজ্যত
তথ্য কথিত "অপনী বেটি, অপনী বন" (মোৰ ছোৱালী
মোৰ সম্পত্তি) কাৰ্যসূচী হওত লোৱা হৈছে ।

উপযুক্ত শিক্ষণৰ আওৰ এই

কৰণ গুৰুত্বপূৰ্ণ কাৰণ হিচাপে আঁঠি কৰ
লাগিব । শিক্ষণৰ আওৰে সকলো বিষয় আঁঠি
লোৱাৰ লগে লগে সকলৰ উপৰতো ব্যৱক
প্ৰভাৱ পেলায় । সা-দেউতাৰ নিৰক্ষৰতা
এই ক্ষেত্ৰত অধিক অশুভ ভৱু দিয়াৰ সুযোগ
দিয়ে । কাৰণ শিক্ষণৰ আওৰে যৌন চাহিদা
মিটাবলৈ কোনো বিত্তীয় প্ৰতিফল - যৌনতাৰ আত্ম
লয়, ফলস্বৰূপে অধিক অশুভ ভৱু হোৱাৰ
সম্ভৱনা প্ৰকট হৈ উঠে । নিৰক্ষৰ লোকে
তুৰে দিন কটাব বন কৰি নিজৰ স্বপ্ন
লৰীৰে প্ৰাৰ্থী প্ৰাৰ ওচৰা-ওচৰিত যৌনতা
লৰীৰ চাহিদা পূৰণ কৰিবলৈ যায নিৰক্ষৰ
কোনো বিবেচনা বোৰি নাথাকে বুলিত কব পাৰি ।

ব্ৰহ্মদেবে - নিৰমূল্যতাৰ ফলত এটি পৰিঘাটে
 - অধিক - সন্তানৰ আবাদ - হৈ - নিজৰ - সতি
 - সন্তানক - পোহমাল - দিয়াৰ - কঠিন - পৰিস্থিতিৰ
 - মুখামুখি হৈ - অনুপযুক্ত - বয়সত - বিয়া
 - দিবলৈ - বাৰ্ষিক হৈ - পৰে - বা - দি - য়ে । - আনহাতে
 - সন্তানক লোভে ব্ৰহ্মদেবে - ক্ষিণ্ময়ৰ - পৰা - বঞ্চিত
 - হৈ - থাকিব - লগা - হয় । - যেতিয়াই - ক্ষিণ্ময় - সন্তান
 - ব্ৰহ্মদেবে - ক্ষিণ্ময়ৰ - পৰা - বঞ্চিত - হয় - তেতিয়াই
 - লৰা - ছোৱালীৰ - আবাদ - হিলা - হিচাৰে - যৌন
 - স্থিতি - হিচাবলৈ - গৈ - অস্বাভাৱিক - কাৰ্যত - লিপ্ত
 - হয় - আৰু - সন্তান - সিহঁতক - বিয়া - দি - আবাদ
 - দূৰ - কৰা - বুলি - ভাবি - লয় । - কিয়নো, - অস্বাভাৱ
 - লৰা - ছোৱালী - যেতিয়াই - উচ্চ - বা - স্নাতক - নৈ
 - পঢ়িবলৈ - সক্ষম - হয় - তেতিয়া - তেনে - মূৰক-
 - যুৱতীৰ - নিজৰ - ভৱিষ্যতৰ - কথা - চিন্তা - কৰিব
 - পৰা - ব্যৱস্থালৈ - গমন - কৰাৰ - উপৰিত - অধিক
 - সময় - লাগে - লিখালৈ - ব্যস্ত - থকাৰ - উপৰিত
 - সুন্দৰ - স্ত্ৰী - পৰিষ্কাৰ - ভৱিষ্যত - সন্ধান - দোহা
 - পাৰ - কৰে । - ব্ৰহ্মদেবে - ক্ষিণ্ময় - লোকৰ - দূৰা
 - সমাজৰ - জন্ম - নিয়ন্ত্ৰণ - নোহোৱাকৈয়ে - জীৱন

- যৌন জীৱ পূৰ্বস্থিৰ হৈছে - প্ৰায় যমু - গৰাকীকৈ
 - সন্তান কামকৈ ডাঙা দিয়াৰ ব্যৱস্থা - কেৱল
 - শিশুৰ জৰিয়তে - অগ্নি - ক্ৰমাৎ কৰিব সাৰো।
 - জীৱন আৰু নিৰক্ষৰ জীৱ - স্নাতক এনে আকাশ
 - স্নাতক স্নাতকৰ ফল হৈছে - জীৱন - স্নাতক
 - স্নাতকৰ দৰে - এটি - স্নাতক ব্যক্তি -
 - স্নাতক - স্নাতক - ব্যৱস্থা - দেখা দিয়া বুলি
 - পাৰি।

(ii) লিঙ্গ-বৈষম্য ০১ লিঙ্গ-বৈষম্য হৈছে সামাজিক
 জাৰে নিৰ্মিত লিঙ্গৰ ভূমিকাৰ উপৰু ভিত্তি বৰি
 যিকোনো পাৰ্থক্য, আৰু প্ৰতিবন্ধকতা যি ব্যক্তি
 এজনক সম্পূৰ্ণ মানব অধিকাৰ উপভোগ কৰাত
 বাধা দিহে। কিছু সামাজিক বিজ্ঞানীৰ মতে ই
 এক সামাজিক প্ৰক্ৰিয়া যাৰ দ্বাৰা পুৰুষ আৰু
 মহিলাক অমান-বুলি বিবেচনা কৰা নহয়।
 গৱেষণা ফলাফলৰ পৰা দেখা গৈছে যে এক ব্যপকভাৱে
 প্ৰচলিত কৰা সাংস্কৃতিক বিশ্বাস হৈছে যে পুৰুষসকলে
 বহুতো কাৰ্যকলাপত মহিলাতকৈ অধিক সামাজিক
 ভাৱে মূল্যবান অধিক সম্ৰম। লিঙ্গ-বৈষম্য
 জীৱবিজ্ঞান, মনোবিজ্ঞান বা সাংস্কৃতিক নিয়ন্ত্ৰণ পাৰ্থক্যৰ
 পৰাও উদ্ভৱ হব পাৰে। কিছু পণ্ডিতৰ মতে এই
 বৈষম্য লিঙ্গৰ ভূমিকাৰ সৈতে সম্পৰ্কিত আৰু
 এটা লিঙ্গ অন্তৰ্ভুক্তভাৱে আনটোৰ পৰা অধিক
 বুলিও কোতিয়াবা বাৰণা কৰা হয়। লিঙ্গ-বৈষম্য
 অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হয় লিঙ্গভেদ য'ত লিঙ্গ পৰিচয়ৰ
 উপৰত আধাৰিত বৰি এজন মানুহৰ প্ৰতি বৈষম্য
 দেখুওৱা হয়। লিঙ্গভেদে যিকোনো লোকক প্ৰভাৱিত
 কৰিব পাৰে, কিন্তু ই মুখ্যতঃ মহিলা আৰু
 ছোৱালীক প্ৰভাৱিত কৰে। তাৰোত জনসংখ্যা
 সামগ্ৰিকভাৱে পৰীক্ষা কৰিলে দেখা যায় যে
 লিঙ্গৰ সম্ভাৱতৰ ফলত মহিলাসকলে কেইবাও
 গুৰুত্বপূৰ্ণ-ধৰণে অসুবিধিত পৰে। যেনে,

যেনে ভাও বন্ধা, বগমোৰ বোৱা, বাচন বোৱা-
চাহ বগি বনোৱা- সন্তান জন্ম দি সুশিপালন কৰা
ইত্যাদি বিভিন্ন শ্ৰেণীৰ কাৰ্যত নিয়োজ কৰি দিলে।

লিংগ বৈষম্যক উদ্‌গনি

যোগেশ্বৰ- কিছুমান কাৰণ আছে। উদাহৰণ
স্বৰূপে নিৰক্ষৰতা, দুখীন হৈও নিজেও পৰাৰ্থীন হৈ
থাকিব হোজা ইত্যাদি। কিন্তু এই- আটাইৰ
বিষয়ক স্মাৰ্ত্তি- বিলম্বকৈ লিংগ গুৰুত্বকৰণ
মূল কাৰণ কেইটাৰ- শ্ৰেণীত- মূল পৰিষ্কাৰ।
বিহুগো- শিঙাটী- জন্ম হওঁতেই পৰিষ্কাৰৰ ফালৰ
পৰা এই গুৰুত্বকৰণ প্ৰক্ৰিয়াটোৰে- গাঢ়লি- মেনে।
অধুপৰি পৰিষ্কাৰ- পাতি- বাস- কৰাৰ- শিচণে, আনকি
অৰ্ধশিঙী- হোৱাৰ- শিচণে- পৰিষ্কাৰৰ- যিকোনো-
সিক্ত- লোৱাটো- শিচৰে- কথা- নাহী- গৰাকী-
নিজে- নিজে- কোনো- কাৰ্যৰ- সিক্ত- লেৰ-
পৰা- স্মাৰ্ত্তকণো- হেৰুৱাই- সোলাই-। ইফালে
মূল- হত্যা- আছেই। যদি- শিঙাটো- ছোৱালী
বুলি- গণ্য- পাই- তেতিয়া- কাৰ্ডে- তাক- বট- কৰি
সোলায়। যদি- নজনাকৈ- জন্ম- হয়- তেতিয়া
সেই- শিঙাটী- পৰিষ্কাৰ- পৰা, - গৰম- আদৰ-
পৰা, সিক্ত- আদি- সকলো- অধিকৰণ- পৰা-

লিঙ্গ অসুগাত, বন্ধা শিশুৰ সুস্থ, মহিলাৰ দ্বাৰা,
 মহিলাৰ শিক্ষাপ্ৰাপ্তি, মহিলাৰ কাৰ্যবাহন আৰু
 অৰ্থনৈতিক পৰিস্থিতি আদি ক্ষেত্ৰ যোৰত
 মহিলা বিলম্বকৈ প্ৰভাৱিত হয়। ইয়াৰ উপৰিও
 লিঙ্গ বৈষম্যই মহিলাসকলৰ কাৰ্যজীৱন আৰু
 মানসিক দ্বাৰা সমস্যা কে যিৰ বহুতো দিগা
 প্ৰভাৱিত কৰে। বৰ্ধন, শৌণ্ডক আৰু ব্যক্তিগত
 উপৰত ভাৰতীয় আইনমাতে মহিলাৰ সুৰক্ষা
 আছে যদিও এই বৈষম্যমূলক প্ৰতিক্ৰমাৰ
 অভিযান্ত্ৰিক উদ্বেগজনক সৰত হৈ আছে, যাৰ
 ফলত বহুতৰ জীৱন প্ৰভাৱিত হয়। যদিও
 ভাৰতৰ অৰ্থনীতিলৈ পুৰুষ আৰু মহিলাক সমান
 অধিকাৰ প্ৰদান কৰে, লিঙ্গ বৈষম্য আজিও বিদ্যমান।
 গাৱেশনাৰ পৰা দেখা গৈছে যে যৌৱণত
 কাৰ্যক্ষমকৈ যিৰ বহুতো ক্ষেত্ৰত পুৰুষৰ পাৰ্থক্য
 লিঙ্গ বৈষম্য দেখুওৱা হয়।

আচলতে নাৰীৰ প্ৰতি যি

বৈষম্য সৃষ্টি হৈ এক পুৰানী ইতিহাস। মানুহে
 যেতিয়াই পৰিয়াল পাতি সমাজ ব্যৱস্থাবে নিগাডিকে
 থাকিবলৈ ল'লে, তেতিয়াৰ পৰাই ব্যক্তিগত
 অধিকাৰ প্ৰতি মোহ উপজিল আৰু মহিলাসকল
 কাৰ্যৰ বিৰোধিতাৰে আৱ্যক্তৰীণ বগম - বগজত

অবহেলিত ও ২য় বন্ধিত হয় । শিক্ষিত নয়,
 অস্বাভাবিক - অলপ - বোচ - ওজনী পরিমাণে বা
 সংস্কার প্রমাণে ল'বা - আৰু - ছোৱালীৰ - সাজত
 কোনো পার্থক্য - স্বাভাবিক নিৰ্বাচকে । তেওঁ লোকক
 যদি - দুটা সন্তান লাগে - তাৰে - এটা - কিন্তু
 ছোৱালী - সন্তান বগলনা কৰে ।

চিলিডিয়া ওৱালবি

নামৰ বিখ্যাত চিকিৎসক গাৰকিয়ে - তেওঁৰ বিখ্যাত
 ক্ৰম Theorizing Pathology ত উল্লেখ কৰিছে ।
 " পিতৃওক - হৈছে - সামাজিক - গাঁথনিৰ - এক সদ্ভাৱিত,
 - য'ত পুৰুষে - নারীক - দমন, - উৎপীড়ন - আৰু
 সোপান কৰে ।"

প্ৰাথমিক শিক্ষাক কালচাৰু কৰাৰ

- উদ্দেশ্যৰে - জাতি, বৰ্ণ, বন, লিংগ - নিৰ্বিশেষে -
 সকলো - বে - যাতে - শিক্ষা লাভ - কৰিব পাৰে -
 তাৰ - বাবে - চৰকাৰে - প্ৰাথমিক - পৰ্যায় - ছোৱালীৰ
 - বাবে - শিক্ষা, - মধ্যম - জেডান - আঁচনি, - অৰ্থশিক্ষা
 - উন্নয়ন - আদি - বিভিন্ন - আঁচনি - গ্ৰহণ - কৰিছে ।
 প্ৰাথমিক - শিক্ষা - আৰু - সুবিধা - বোৰ - যাক - স্বশ্ৰেণী
 - আঁচনী - লিংগভিত্তিক - বৈষম্য - এই - ক্ষেত্ৰ
 - কুল - অৰাধ - পৰিষ্কাৰ - বোচ । - এতিয়াও - কিছুমান

শ্ৰীমন্তকৃত লক্ষ্যতকৈ - স্কুল - অথবা - ছোৱালীৰ - অংগ
 - অধিক, কাৰণ - স্কুল - বোম্ব - বহু - দূৰত - আৰু
 শিক্ষকৰ - গুণগত - প্ৰাৱৰ্ত্তন - সোচনীয়া - হোৱা -
 বাবে - ব্যক্তিগত - টিউচনৰ - সহায়ত - পৰীক্ষাত
 - সুতৰাৰ্হ - হোৱা - সম্ভৱ । কিছুমান - অভিভাৱক
 - তেওঁলোকৰ - লক্ষ্য - অনুসৰি - ব্যক্তিগত - বিদ্যালয়ত
 - পঢ়ায় যদিও - ছোৱালী - অনুসৰি - টিউচনৰ - পৰা -
 - বিৰত - বাবে । অভিভাৱক - তেওঁলোকৰ - লক্ষ্য
 - অনুসৰি - পৰা - বোচি - আশা - কৰে, কাৰণ - তেওঁলোক
 - পৰিখাল - হোৱা - ভৱিষ্যত - আৰ্জোতা - এনেদৰে - ছোৱালীক
 - তেওঁলোক - লক্ষ্য - অনুসৰি - শিক্ষাৰ - ক্ষেত্ৰত
 - অধিক - গুৰুত্ব - দিছে ।

(iv) ~~কিছু~~ সকল মালতী ০/১ - মহিলা নিয়োগকর্তা সমূহৰ
 - অকা - সমূহ - সকলো - জ্ঞান - যেনে - চহৰ, নগৰ,
 - অৰ্ধ চহৰ - আনকি - গাঁও - ^{সকল মালতী} সুৰক্ষিত - আৰু
 - গুৰিখাজনক - জ্ঞানক - কৰ্মৰত - মহিলাৰ - বাবে
 - উপলক্ষ - আৱাস ব্যৱস্থাৰ বিষয়ে - প্ৰচাৰ - চলোৱা
 - হৈ - জ্ঞানত - দিনৰ - ভাগত - কিন্তু - সকলৰ - যত্ন লোৱা
 - হয় । এই - লক্ষ্যত উপনীত - হলে - উক্ত
 - আঁচনিৰে - নতুন আৱাস - স্থান - নিৰ্মাণ, পুৰণা
 - আৱাস - গ্ৰহণৰ - কল্পমাৰণ - আৰু - আৱাস - গৃহৰ
 - বাবে - আন - স্থান - ভাঙা - লোৱা - আদি - সকলো
 - ক্ষেত্ৰত - সহযোগ - আগবঢ়াই । - অধীনত - আৱাস
 - গৃহ, ভৱিতি, - বৰ্জ, বৰ্জ, ভাঙা - নিৰ্বিলম্বে - সকলোকে
 - প্ৰদান - কৰা ।

- বৰ্তমান আমাৰ সমাজত - বিঘ্ন
 - যেন - এক - নিয়মিত - হাটো - হৈ - পৰিছে ।
 - সমাজখন - যিমান্তেই - আধুনিকতা - তথা - প্ৰযুক্তিৰ
 - দিশত - আগবাঢ়ি -ছে - যিমান্তেই - হস্তা - বিঘ্ন -
 - ইত্যাদিৰ - দৰে - অমানৱীয় - কাৰ্যকলাপো - বৃদ্ধি - পোৱা
 - দেখা - গৈছে । - আজিও - আমাৰ - আধুনিক - সমাজ
 - খনত - এগৰাকী - নাৰী - য' - এগৰাকী - ছোৱালী
 - সঙ্গৰ্ন - ৰূপে - সুৰক্ষিত - নহয় । - কেতিয়াও - হয়তো

চলন্ত বাছু, কেতিয়াবা কাম-কোমল, কেতিয়াবা
 শিষ্টা-অনুষ্ঠানত, কেতিয়াবা আকৌ বিবাহৰ
 পিছতো বিভিন্ন ধৰণে যৌন নিৰ্বাণনৰ অঙ্কুশীন
 হব লগা হয়। আনকি এগৰাকী কিশোৰীও
 সুৰক্ষিত নহয়। সমাজৰ পৰা এনেধৰণৰ
 অপৰাধী-আঁতৰ কৰিবলৈ বিভিন্নভাৱে অশোভনীয়
 কৰি আহিছে যদিও অফল হব পৰা নাই।
 ইয়াৰ কাৰণসমূহ বিশ্লেষণ কৰিবলৈ গলে
 দেখা যায় যে-আমাৰ সমাজৰ উচ্চ-শ্ৰেণীৰ
 লোকসকলে শেওঁলোকৰ আৰ্থিক-সামগ্ৰিক-ৰে
 আঁহনী ব্যৱস্থাতোৰ পৰা-হাত-আঁহৰ বিমৰে-
 আৰু শেওঁলোকে-পৰিষ্কাৰকাৰীকো-বিভিন্ন
 প্ৰলোভন দেখুৱাই মুখ-বন্ধ কৰিব বিচাৰে।

-আমাৰ পুৰুষতান্ত্ৰিক সমাজ

খনত-উচ্চনীক-ছোৱালীক-সকল-পৰাই-কিছুমান
 কাম-ঘৰতে-নিৰ্বাণন-কৰিব-দিয়া-হয়।
 বৰ্তা-শিষ্ট-জনু-হোৱাৰ-লগো-লগো-সেই
 শিষ্টাৰ-কোমল-কিছুমান-নীতি-বিয়মা-কিনু
 দিয়া-হয়। আৰু-সেই-শিষ্টাটি-যে-নীতি

নিয়মসমূহ - অনুকরণ কৰি নিজেৰে গঢ় দিবলৈ
 চেষ্টা কৰে । অৰুৰে পৰাই - গঢ় দিয়া মানসিক
 বোৰৰ বাবেই - এগৰাকী নাৰীয়ে - বৰ্গীন পৰিষ্কাৰ
 এটাও খুজিবলৈ উঠে কৰে । গতিকে এগৰাকী
 নাৰীয়ে - দক্ষতাৰে সমাজত প্ৰতিষ্ঠিত হয় লাগে
 যাতে এগৰাকী নাৰীয়ে নাৰী - হিচাপে নহয়, মানুহ
 - হিচাপে জীয়াই - থাকিব পাৰে । শুধুৰি
 - আদি - স্নাত - স্বা - দৰকাৰ - এগৰাকী নাৰী
 - অস্থিত - অমন - মৰ - অমন সমাজত অমন
 - অস্বস্তি - । গতিকে নাৰীক সমাজ - আৰু
 - সুৰক্ষা প্ৰদানৰ ক্ষেত্ৰত - আদি - সকলোৰেই
 - কৰা - হওঁ ।

(1) শিশু শ্রমিক ০১ শিশু শ্রমিক সমস্যাই-দেশাৰ
 এটা বটা প্ৰত্যাহ্বান-টিক কৰাইছে। এই সমস্যা
 সম্বন্ধিত্বিত্তে চৰকাৰে-ভালেমান-সকলো-ব্যৱস্থা
 সাঙুৱাইছে। এই-জাটিল-সমস্যাতো নিৰ্মূল্যতা
 আৰু-দৰিদ্ৰতাৰ-মোটে-জড়িত।

১৯৭৯-৮০ত-চৰকাৰে-শিশু
 শ্রমিকৰ সমস্যা সম্বন্ধিত্তে কৰিবলৈ-প্ৰথম-দ্বাৰী-নাগৰে
 প্ৰত্যাহ্বান-সামিতি-গঠন-কৰা-হৈছিল। এই-সামিতিয়ে
 সমস্যাক-বিভিন্ন-অধ্যয়ন-কৰি-নিৰাধাৰ-ৰাৰে
 প্ৰাৰ্থনা-দ্বাৰী-চিহ্নাৰ্থিত-আগবঢ়াইছিল। প্ৰথম
 দ্বাৰীয়ে-প্ৰত্যাহ্বান-কৰিছিল-যে-যেতিয়া-লৈকে-সমাজ
 দৰিদ্ৰতা-আঁকি-তেতিয়া-লৈকে-শিশু-শ্রমিক
 নাইকিয়া-কৰিব-পৰা-নাম।-সেয়েহে-কোৱল
 তনাই-কৰি-বা-নাম-পালিকাৰ-সহায়-লৈ-শিশু
 শ্রমিকৰ-সমস্যা-সম্বন্ধিত্তে-কৰিব-যোজাত-বাৰ্ধিক
 কাৰ্য-অথ-পথ-নাম।-সেই-কাৰণে-বিপদ-জনক
 ক্ষেত্ৰ-বিলাকৰ-শিশু-শ্রমিকৰ-উপযোগ-নিষিদ্ধ-কৰি
 আইন-মোৰ-বোৰ-কৰ্ম-পৰিবেশ-স্থিতি-পৰি-
 স্থিতি-শিশুৰ-অনুকূল-কৰিব-লাগিব।-সেই
 কাৰণে-এই-সামিতিয়ে-বৰ্ধিত-শিশু-সকলৰ
 কল্যাণ-অৰ্থে-স্বৰ্গিক-বহু-মাত্ৰিক-নীতি-
 নিৰ্ধাৰণ-আৰু-প্ৰয়োগ-পক্ষে-অনুকূল-
 জনাইছিল।

পুৰণি পদ আৰু - কাৰ্মীৰ - দীক্ষাৰিকা - অনুষ্ঠান - ১৯৮৬
- চণ্ডী - শিষ্ট - আৰু - আইন - গাছ - বন্ধ - হৈছিল ।

- ফুল - কুমলীয়া - শিষ্ট - সকলে - যি
- সম্ভৱত - হাঁহি - হাতী, বং - বৈশালিৰ - হাজীদি - হাতীৰ
- পৃথিবীক - স্বৰ্গৰ - নন্দন - কনন - সদূৰ - আনন্দময়
- কাৰি - তোলাটো - হৰ - লাগিছিল - অনিবার্য, - সেই
- সম্ভৱত - ছোৱাণ্ডে - একান্ত - শিষ্ট - জীৱন - মোনায়া
- অধুনা - শিষ্ট - কাল - ছোৱা - নিচৰ - জীৱন - বাৰণৰ
- জীৱিকা - অৰ্জন - হৈ - ব্যক্তি - জীৱন - হিচাবে
- অক্ষয় - নমাই - অনিৰলগা - হৈছে - সেইদৰে - দেখা
- বা - জীৱি - জীৱন - অক্ষয় - নমাই - অনিৰলগা
- হৈছে । - সেই - যেন - হিচাবে - অত্যন্ত - সদয়
- বিদায়ক, - সেইদৰে - লাডজাডলকো, - হলে - এই
- বাস্তৱ, - এই - কৃত্য । - অথচ - এই - কাম - সকলো
- কৃত্য, - অৱনতি - সম্বন্ধ - শিষ্ট - কাল - উপৰ - হৈ
- নিৰ্ভৰশীল । - সেয়ে - কোনো - দেখা - বা - জীৱি -
- শিষ্ট - কাল - জীৱন - বাৰণৰ - মানদণ্ডে - লক্ষ্য - কৰি
- সেই - দেখা - বা - জীৱি - অৱনতি - উন্নতি,
- অৱনতি - সম্বন্ধে - সমাজ - বিত্তীয় - কাল - এটি - সম্বন্ধ
- বাৰণা - কৰিব - পাৰে । - যি - দেখা - বা - জীৱি -
- শিষ্ট - কাল - বাবে - আৱশ্যকীয় - সেৱা - সম্বন্ধ

কৰ্মসমূহী - সঠিকভাৱে কৰা যেন কৰিব পাৰে। সেই
 দোষ বা জগতিৰ শিল্প সকলো - ভৱিষ্যতে - সেই
 দোষ বা জগতিৰ উৎসূক্ত নাগৰিক কপে গঢ়
 লৈ উঠিব পাৰে আৰু সি দোষ বা জগতিৰ শিল্প
 সকল উল্লিখিত সেৱা সমূহৰ পৰা স্বিকৃত
 হব লগাত পৰে ।

ভাৰতবৰ্ষ সেৱন - দুমিয়া দোষ ।

দুমিয়া - দোষ হিচাপে এই - দোষতো শিল্প
 শ্ৰমিকৰ সমস্যাটো এটা স্বাই সমস্যা হৈ
 উঠিছে । শিল্প শ্ৰমিক আইন ১৯৮৬ চনৰ
 আধাৰত শিল্প শ্ৰমিক সঙ্ঘৰে এটা সন্মিলন
 যুগুতাই - এই সমস্যাটোৰ উপৰত আলোকপাত
 কৰিছিল । এই সন্মিলনৰ মূলে ^{লক্ষ্য} নিচিনাকৈ আছিল
 শিল্প শ্ৰমিকৰ কৰ্মস্থল সমূহৰ নিচিনাকৈ কৰণ ।
 দোষীয় আইন ব্যৰ্থত শিল্প শ্ৰমিক নিয়োগ
 সঙ্ঘৰে নিষেধাজ্ঞা নথকা নহয় । ওচৰ, আইনক
 যাঁকি দি নিয়োগকৰ্তা সকলে শিল্প শ্ৰমিক নিয়োগ
 কৰি পূৰ্ব নিজ সুচিন্তে নিজ স্বার্থ সিদ্ধ
 কৰি থকা অৱস্থাই ভৱিষ্যত - বিৰাজমান
 এই দোষত আৰিণ ভাৰতৰ প্ৰথম প্ৰধানমন্ত্ৰী
 উদ্যোগমাল - নেত্ৰৰ জন্মদিন ২৪ নৱেম্বৰ

আৰিমাটো শিল্প-দায়িত্ব বিচাৰে গাণন কৰি
 দেশাৰ্থীক শিল্প-সম্পৰ্কে-সচেতন হৱলৈ
 সক্ষম কৰি দিয়া হয় যদিও-ভাৰতৰ দৰে গৰীৰ
 আৰু-অশিক্ষিত জনসংখ্যাৰে ভৰপৰ-দেশ
 এখন এনে ব্যৱস্থা-বুৱ-জনগনৰ-শিক্ষা
 সংস্কাৰক শিল্প-সম্পৰ্কে-সচেতন কৰে-সেয়া
 সম্ভৱজনক। সেয়েহে এই-দেশত-শিল্প-
 লক্ষ্য-ছোৱালীক-বিদ্যালয়লৈ-পঠিওৱাৰ-পৰিৱৰ্তে
 লক্ষ্য-ছোৱালীয়ে-কাম-ৰাত-লাগি-দুগৰি-
 উন্নয়ন কৰাটোৰে-একাংশ-অভিভাৱকে-আৰ্থিক
 সহযোগ দিছে। এনে-পটভূমিৰ-পৰিস্থিতিত
 চৰকাৰে-শিল্প-শ্ৰমিক-নিয়োগ-সম্পৰ্কে
 কঠোৰ-আইনী-ব্যৱস্থা-কাৰ্যকৰী-কৰি-তোলাৰ
 লগতে-দেশৰ-আৰ্থ-সামাজিক-অৱস্থাত-যথোচিত
 উন্নয়ন-সাধাৰ-লাগিব। আৰ্থ-সামাজিক-উন্নয়ন
 অৱস্থাত-শিল্প-শ্ৰমিকৰ-সহায়তা-ও-পৰা
 কোনোমতে-সম্ভৱন্য নহয়। তৃতীয়-বিশ্বৰ-গৰি
 দেশসমূহতে-শিল্প-শ্ৰমিকৰ-সহায়তা-
 আৰ্থিক-ব্যয়। দেশসমূহৰ-আৰ্থ-সামাজিক
 অৱস্থা-উন্নতি-নয়টি-এই-বোৰ-দেশৰ-পৰা
 শিল্প-শ্ৰমিকৰ-সহায়তা-কিছু-পৰিমাণে-হলেও

লাহৰ কাৰণত অহাৰ্থ কৰিব পাৰিব। এই
 ক্ষেত্ৰত অকলোৱে-ব্ৰহ্মে লক্ষ্য-লোৱা উচিত
 যাতে যুল কুসলীয়া-শিষ্টকালক আৰ্হি-যুলৰ
 দৰে ফুটি উঠা বা-বিকলিত হোৱা-সুযোগ-
 সুবিধা প্ৰদান কৰিব পাৰে। কাৰণ আৰ্হি-শিষ্ট
 কালত-দেহৰ নাগৰিক।-আমাৰ কাৰ্হি-
 নাগৰিক সকলেই-হল-আমাৰ-দেহৰ-ধৰ্মী।

1/ Name $\Rightarrow$ Dipamoni Borisheya.

2/ Sex $\Rightarrow$ female

3/ Age $\Rightarrow$ 49

4/ Village $\Rightarrow$ Patkata

১/ এই গারত বাল্যবিবাহ হয় নেকি ?

$\Rightarrow$ নহয়

২/ এই গারত লম্বা-চোয়ালী অক্ষয়িকার গাইনে

$\Rightarrow$ গাই

৩/ এই চোয়ালীৰ সুৰক্ষা আছে নে?

$\Rightarrow$ আছে

৪/ - কোম্বা চোয়ালী-দৰিদ্ৰতাৰ দুগি-লিঙ্গা
লাভ কৰিব পৰা নাই নেকি ?

$\Rightarrow$ বহুতো চোয়ালী-দৰিদ্ৰতাৰ বাবে লিঙ্গা-
লাভ কৰিব পৰা নাই ।

৫/ আশোনা লোকৰ গারত কিমান সাতাংসা
মানুহ-দৰিদ্ৰতাৰ-দুগি-আছে

$\Rightarrow$ 40 সাতাংসা-

1/ Name $\Rightarrow$ Renuka Baisheya.

2/ Sex $\Rightarrow$ male

3/ Age $\Rightarrow$ 37

4/ village $\Rightarrow$ Patkata

1/ - আমোনা লোকৰ গাৰুত পুৰুষ-মহিলাই সন্ম
- অধিকৰ পাই নে ?

$\Rightarrow$ পাই

2/ - পুৰুষ-গাৰুত বাল্য বিয়াত - হয় নে কি ?

$\Rightarrow$ নহয়

3/ - ছোৱালীৰ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত - এক মো - সুবিধা
প্ৰদান কৰা - হয় নে ?

$\Rightarrow$ - হয়

4/ - আমোনা লোকে - আমোনা লোকৰ ছোৱালীক - কুৰিয়া
- দিব পাৰিছে নে

$\Rightarrow$ পাৰিছে

1/ Name $\Rightarrow$ Sameeta Beishya.

2/ Sex $\Rightarrow$ female

3/ Age $\Rightarrow$ 40

5/ Village $\Rightarrow$ Patkala

1/ আগোনাৰ - স্বৰূপ - ছোৱালী আছে নে ?
 $\Rightarrow$ আছে

2/ আগুনী আগোনাৰ - ছোৱালীজনীক - অক্ষুৰ্ণ - সুৰক্ষা
 দিব পাৰিছে নে ?
 $\Rightarrow$ পাৰিছে

3/ আগোনাৰ - ছোৱালীজনী - শিক্ষিত নে ?
 $\Rightarrow$ অৰ্ধশিক্ষিত

4/ আগোনাৰ বাবে লক্ষ্য - ছোৱালী - সন্মান নে ?
 $\Rightarrow$ সন্মান

5/ আগোনাৰ - ছোৱালীজনী - দৰিদ্ৰতাৰ বাবে
 অৰ্ধ শিক্ষিত নেকি ?
 $\Rightarrow$ নহয়

1/ Name $\Rightarrow$ Anju Baishya.

2/ Sex $\Rightarrow$ Female

3/ Age $\Rightarrow$ 42

4/ village $\Rightarrow$ Patkata

1/ আগোনালোকৰ এই গাৱত ছোৱালীৰ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত সকলো সুবিধা আছেনে ?

$\Rightarrow$ আছে

2/ এই গাৱত ছোৱালী-সকলে কিমানলৈ পঢ়ে ?

$\Rightarrow$ যিমানলৈ পঢ়িব বিচাৰে পঢ়িব পাৰে ।

3/ আগোনালোকৰ গাৱত বাল্য বিয়া হয় নেকি ?

$\Rightarrow$ নহয়

4/ এই গাৱত গাৱত কিমান সাতঃ সাত ছোৱালীয়ে দৰিদ্ৰতাৰ বাবে পঢ়িব নোৱাৰে ?

$\Rightarrow$ 20 সাতঃ সাত

5/ আগোনালোকৰ বাবে লৰা-ছোৱালী সকলো সন্মানৰে ?

$\Rightarrow$ সন্মান

1/ Name $\Rightarrow$ Bimal Barshya.

2/ Sex $\Rightarrow$ ~~been~~ Male

3/ Age $\Rightarrow$ 32

4/ Village $\Rightarrow$ Patkata

1/ আগোনালোকৰ এই গাৱত চৌৱালীৰ শিল্পৰ ক্ষেত্ৰত সকলো সুবিধা আছেনে ?

$\Rightarrow$ আছে

2/ ইয়াত চৌৱালী-সৰল বিহানলৈ পড়ে ?

$\Rightarrow$ বিহানলৈ বিচাৰে পাৰে ।

3/ এই গাৱত বাল্য-বিবাহ হয় নেকি ?

$\Rightarrow$ নহয়

4/ এই গাৱত বিহান আতাংগা চৌৱালীৰে শিল্প দৰিদ্ৰতাৰ বাবে শিল্প লাভ কৰিব নোৱাৰে ?

$\Rightarrow$ 35 আতাংগা-

5/ এই গাৱত মানুহে নিজৰ চৌৱালী-সৰল সুৰক্ষা দিব পাৰেনে ?

$\Rightarrow$ পাৰে